

Dôvodová správa

Predkladáme na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Seredi návrh Dodatku č. 2 k Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Sered'.

Kompetencia mestského zastupiteľstva určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce je stanovená v § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Návrh dodatku k platným Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Sered' (ďalej len „Zásady“) je predkladaný na rokovanie mestského zastupiteľstva v súvislosti s potrebou upraviť niektoré ustanovenia, ktorých vykonanie si vyžaduje prax a platná právna úprava. Návrh zmien vychádza z výsledkov vykonaného posúdenia súladu súčasného stavu Zásad z pohľadu nakladania s majetkom mesta vo vzťahu k právnickým osobám založeným mestom s právnym poriadkom Slovenskej republiky a navrhnutých opatrení na ich zosúladenie spoločnosťou Pro Rebus, s.r.o .

Zásadným zákonným ustanovením, ktoré je možné aplikovať vo vzťahu k ustanoveniam *Zásad*, ktorých sa týkajú navrhované zmeny v ustanoveniach §13 ods. 2, §14 ods. 1 Zásad je § 11 ods. 4 písm. l) zákona o obecnom zriadení: *Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené „zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce v právnickej osobe,“*. Špecifiká uvedeného zákonného ustanovenia môžu v praxi spôsobovať rôznu diskusiu.

Dôležitým faktom je, že mestské zastupiteľstvo „schvaľuje zástupcov obce do štatutárnych a kontrolných orgánov“, avšak už mu zákon nepriznáva oprávnenie týchto zástupcov odvolať. Ďalej skutočnosť, že mestské zastupiteľstvo schvaľuje majetkovú účasť mesta v právnickej osobe. Z pohľadu práva sa majetok vložený do obchodnej spoločnosti spoločníkom stáva majetkom samotnej obchodnej spoločnosti. Spoločník, v tomto prípade mesto, tak už nemá reálny dosah na vložený majetok, viac ním nedisponuje, ale disponuje a nakladá s ním samotná spoločnosť. Mesto sa môže dostať k vloženému majetku až pri prípadnom zrušení spoločnosti likvidáciou. Vložený majetok sa teda stáva majetkom spoločnosti. Majetkom mesta je obchodný podiel vyjadrený podielom k základnému imaniu spoločnosti. „Obchodný podiel je základným predpokladom existencie záväzkovo-právneho vzťahu, ktorého obsahom sú práva a povinnosti spoločníka k spoločnosti na strane jednej a práva a povinnosti spoločnosti k spoločníkovi na strane druhej. Tieto záväzkovo-právne korelácie sú oddelené od vlastníckych práv spoločnosti k jej majetku. Bez ohľadu na to, aký veľký je obchodný podiel spoločníka, nezakladá spoločníkovi vlastnícke právo k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám patriacim obchodnej spoločnosti. To znamená, že spoločníková „účasť na spoločnosti“ má de facto abstraktný charakter, ktorá sa pretaví do peňažného profitu až rozhodnutím valného zhromaždenia o rozdelení zisku, prípadne vyplatením vyrovnacieho podielu.

Navrhované zmeny a ich zdôvodnenie:

- 1. Z §13 ods. 2 navrhujeme vypustiť písmeno b), e), f), h), i), j), k) a časť ustanovenia písm. l) týkajúcu sa schvaľovania zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku**

Platné znenie § 13 ods. 2:

„Primátor pri výkone právomocí valného zhromaždenia rozhodne v znení uznesenia mestského zastupiteľstva, ktoré predchádza rozhodnutiu valného zhromaždenia vo veci v prípade

- a) schvaľovania zakladateľskej listiny a stanov spoločnosti ako aj ich zmien;
- b) schvaľovania riadnej, mimoriadnej alebo konsolidovanej účtovnej závierky a rozhodovania o rozdelení zisku alebo úhrade strát;
- c) rozhodovania o zvýšení alebo znížení základného imania;
- d) rozhodovania o peňažnom a nepeňažnom vklade;
- e) vymenovania a odvolania členov štatutárnych a kontrolných orgánov;
- f) schvaľovania pravidiel odmeňovania konateľov a členov dozornej rady;
- g) rozhodovania o zrušení spoločnosti s likvidáciou alebo o zmene právnej formy;
- h) získavania a scudzovania účasti na iných spoločnostiach;
- i) kúpy, predaja, zaťaženie nehnuteľností;
- j) prevzatia alebo poskytnutia pôžičiek a úverov;
- k) prevzatia ručiteľských záväzkov;
- l) rozhodnutia o prevode obchodného podielu na inú osobu, o uzavretí zmluvy s nadobúdateľom tohto podielu, o schválení zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku.“

§13 ods. 2 písm. b) – schvaľovanie riadnej, mimoriadnej alebo konsolidovanej účtovnej závierky a rozhodovanie o rozdelení zisku alebo úhrade strát;

- túto právomoc zákon dáva výlučne valnému zhromaždeniu a teda mestské zastupiteľstvo nemôže a nemá legitímnu právomoc zaviazať valné zhromaždenie (t. j. primátora vykonávajúceho činnosť valného zhromaždenia) ako by malo rozhodnúť v otázkach rozdelenia zisku či účtovných závierok. § 125 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka stanovuje, že do právomoci valného zhromaždenia patrí aj „*schvaľovanie riadnej individuálnej účtovnej závierky a mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky a rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrade strát*“. V prípade záujmu mestského zastupiteľstva mať informáciu o rozhodnutí valného zhromaždenia vo veci rozdelenia zisku a úhrady strát je možné upraviť predmetné v zakladateľskej listine. Návrh znenia ustanovenia, ktoré by mohlo byť v zakladateľskej listine, je uvedený nižšie v dôvodovej správe v bode týkajúcom sa novelizácie §14 ods. 1 Zásad.

-

§13 ods. 2 písm. e)-- vymenovanie a odvolanie členov štatutárnych a kontrolných orgánov;

- právomoc menovať a odvolať štatutárne orgány obchodnej spoločnosti je daná valnému zhromaždeniu. Podľa § 133 ods. 4 Obchodného zákonníka: „Konateľov vymenúva valné zhromaždenie z radov spoločníkov alebo iných fyzických osôb.“ V tejto veci je daná právomoc mestskému zastupiteľstvu iba v prípade záujmu konštituovať zástupcu obce do štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti (§ 11 ods. 4 písm. l) zákona o obecnom zriadení).
Kontrolným orgánom v obchodnej spoločnosti je dozorná rada (ak je kreovaná). Kreovanie dozornej rady je podmienené jej zakotvením v spoločenskej zmluve, resp. zakladateľskej listine. § 137 Obchodného zákonníka: „*Dozorná rada sa zriaďuje, ak tak určuje spoločenská zmluva*.“ V zásade platí, že „*členov dozornej rady volí valné zhromaždenie*.“ (§ 139 ods. 1 Obchodného zákonníka). Avšak aj v tomto prípade je možné uplatniť pravidlo *lex specialis*, a teda, že ustanovenie v tejto veci v zákone o obecnom zriadení bude mať prednosť pred ustanovením obchodného zákonníka. V § 11 ods. 4 písm. l) zákonodarcu dáva možnosť mestskému zastupiteľstvu *schváliť zástupcu obce do kontrolného orgánu obchodnej*

spoločnosti. Uvedená možnosť musí byť nevyhnutne zakotvená v ustanoveniach spoločenskej zmluvy, resp. zakladateľskej listiny. Zákon nevyklučuje, aby členom dozornej rady bol poslanec mestského zastupiteľstva, a týmto spôsobom by malo mestské zastupiteľstvo možnosť kontrolovať hospodárenie obchodnej spoločnosti a činnosť jej konateľov.

§13 ods. 2 písm. f) - schvaľovanie pravidiel odmeňovania konateľov a členov dozornej rady;

- právomoc v oblasti pravidiel odmeňovania konateľov alebo členov dozornej rady je daná výlučne valnému zhromaždeniu obchodnej spoločnosti. § 125 ods. 1 písm. f) a g) stanovuje, že do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí – písm. f): „vymenovanie, odvolanie a odmeňovanie konateľov,“ a písm. g): „vymenovanie, odvolanie a odmeňovanie členov dozornej rady,“. Zákon o obecnom zriadení vo veciach odmeňovania konateľov alebo členov dozornej rady sa nezmieňuje, preto v týchto veciach je potrebné ustanovenia obchodného zákonníka považovať za kogentné.

§13 ods. 2 písm. h)- získavanie a scudzovanie účasti na iných spoločnostiach;

- podľa § 114 ods. 1 Obchodného zákonníka: „Obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti.“ Vložením majetku – vkladu do spoločnosti spoločník prestáva mať faktickú vládu nad týmto majetkom a tento majetok sa stáva majetkom obchodnej spoločnosti, ktorú riadi a spravuje štatutárny orgán obchodnej spoločnosti, ktorý sa zodpovedá valnému zhromaždeniu. Podľa § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka – „Konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. ...“ Teda, ak vzhľadom na záujmy spoločnosti a jej spoločníkov a pri vynaložení odbornej starostlivosti konateľa je odôvodnené získanie alebo scudzenie podielov/účasti v iných spoločnostiach, je iba v právomoci konateľa toto vykonať. Viazaný je pritom iba príkazmi valného zhromaždenia. Konanie konateľa je možné obmedziť, a to buď priamo v spoločenskej zmluve, resp. zakladateľskej listine alebo rozhodnutím valného zhromaždenia. Tieto obmedzenia však platia iba do vnútra spoločnosti a nie navonok. Tým nie je dotknutá zodpovednosť konateľov v prípade náhrady škody podľa § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka. § 133 ods. 3 Obchodného zákonníka: „Obmedziť konateľské oprávnenia môže iba spoločenská zmluva, resp. zakladateľská listina alebo valné zhromaždenie. Také obmedzenie je však voči tretím osobám neúčinné.“ V tejto veci nie je možné aplikovať ustanovenie § 11 ods. 4 písm. l) zákona o obecnom zriadení, podľa ktorého mestské zastupiteľstvo „schvaľuje majetkovú účasť obce v právnickej osobe“, ani ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení, podľa ktorého obecné zastupiteľstvo schvaľuje „vklady majetku obce do majetku zakladaných alebo existujúcich obchodných spoločností,“ a to z dôvodu, že ak mestské zastupiteľstvo už schválilo majetkovú účasť v obchodnej spoločnosti, tento majetok sa stal majetkom samotnej obchodnej spoločnosti, ktorá s ním nakladá podľa svojho uváženia za účelom dosiahnutia zisku. Ak sa táto obchodná spoločnosť rozhodne nadobudnúť obchodný podiel v inej obchodnej spoločnosti, je to jej autonómne rozhodnutie, ktoré nie je podmienené schválením v mestskom zastupiteľstve, pretože v takomto prípade by už mestské zastupiteľstvo nerozhodovalo o majetku mesta, ale o majetku samostatnej obchodnej spoločnosti.

§13 ods. 2 písm. i) - kúpa, predaj, zaťaženie nehnuteľností;

§13 ods. 2 písm. j) - prevzatie alebo poskytnutie pôžičiek a úverov;

§13 ods. 2 písm. k) - prevzatie ručiteľských záväzkov;

- v týchto prípadoch by išlo totiž o zasahovanie do vnútorných záležitostí obchodnej spoločnosti a jej samotného a autonómneho fungovania. Kúpa, predaj, či zaťažovanie nehnuteľností, prevzatie alebo poskytnutie pôžičiek alebo úverov, ako aj prevzatie ručiteľských záväzkov sú výlučne v právomoci obchodnej spoločnosti a jej orgánov. Obchodná spoločnosť koná samostatne a samostatne nakladá so svojim majetkom. V mene obchodnej spoločnosti koná konateľ a ako už bolo spomenuté, ten sa zodpovedá valnému zhromaždeniu, ktorého činnosť v prípade mesta vykonáva primátor mesta. Valné zhromaždenie si môže vymedziť, že o niektorých skutočnostiach bude rozhodovať samo, hoci by inak rozhodovacia právomoc bola daná inému orgánu obchodnej spoločnosti. § 125 ods. 3 Obchodného zákonníka: „Valné zhromaždenie si môže vyhradiť rozhodovanie vecí, ktoré inak patria do pôsobnosti iných orgánov spoločnosti.“

§13 ods. 2 písm. l) - rozhodnutie o prevode obchodného podielu na inú osobu, o uzavretí zmluvy s nadobúdateľom tohto podielu, o schválení zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku

- mestskému zastupiteľstvu nie je daná právomoc schvaľovať zmluvu o predaji podniku alebo časti podniku. Túto právomoc mu nedáva ani zákon o obecnom zriadení ani zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení. O predaji podniku alebo jeho časti a o tom, komu je daná právomoc v tejto veci rozhodovať ustanovuje § 125 ods. 1 písm. j) Obchodného zákonníka, ktorý prisudzuje do oprávnení valného zhromaždenia aj „rozhodovanie o schválení zmluvy o predaji podniku alebo zmluvy o predaji časti podniku“. Podľa § 5 Obchodného zákonníka: „Podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.“ Vzhľadom k definícii pojmu podnik je zrejmé, že sa jedná o hmotné a nehmotné zložky, ktoré patria podnikateľovi, t. j. samotnej obchodnej spoločnosti. Teda tak ako nie je dané rozhodovať mestskému zastupiteľstvu o inom majetku obchodnej spoločnosti rovnako nie je dané rozhodovať mestskému zastupiteľstvu ani o predaji podniku alebo jeho časti.

Návrh nového znenia § 13 odsek 2 :

Alt. 1 :

„Rozhodnutiu Valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti, v ktorej je mesto jediným spoločníkom, predchádza schválenie mestského zastupiteľstva v týchto veciach :

- a) schvaľovania zakladateľskej listiny a stanov spoločnosti ako aj ich zmien;
- b) rozhodovania o zvýšení alebo znížení základného imania;
- c) rozhodovania o peňažnom a nepeňažnom vklade;
- d) schvaľovania zástupcov mesta do štatutárnych a kontrolných orgánov obchodnej spoločnosti;
- e) rozhodovania o zrušení spoločnosti s likvidáciou alebo o zmene právnej formy;

f) rozhodovania o prevode obchodného podielu na inú osobu, o uzavretí zmluvy s nadobúdateľom tohto podielu.“

Alt. 2 :

„Valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti, v ktorej je mesto jediným spoločníkom, rozhoduje po predchádzajúcom schválení v mestskom zastupiteľstve vo veciach :

- a) schvaľovania zakladateľskej listiny a stanov spoločnosti ako aj ich zmien;
- b) rozhodovania o zvýšení alebo znížení základného imania;
- c) rozhodovania o peňažnom a nepeňažnom vklade;
- d) schvaľovania zástupcov mesta do štatutárnych a kontrolných orgánov obchodnej spoločnosti;
- e) rozhodovania o zrušení spoločnosti s likvidáciou alebo o zmene právnej formy;
- f) rozhodovania o prevode obchodného podielu na inú osobu, o uzavretí zmluvy s nadobúdateľom tohto podielu.“

V predložennom návrhu Dodatku č.2 je §13 ods. 2 uvedený v znení alternatívy č.1.

2. Z § 14 ods. 1 navrhujeme vypustiť druhú vetu

Platné znenie § 14 ods. 1:

V obchodných spoločnostiach s majetkovou účasťou mesta a v iných právnických osobách s majetkovou účasťou mesta vykonáva práva vyplývajúce z ich vlastníctva primátor. Primátor predkladá mestskému zastupiteľstvu informáciu o účtovnej závierke spoločnosti a o rozhodnutí o rozdelení zisku do 30 dní po ich schválení v príslušnom orgáne.

- druhá veta tohto ustanovenia nemá oporu v zákone, primátorovi nie je možné ukladať povinnosti. Táto povinnosť by mohla byť zakotvená v zakladateľskej listine nasledovne: „Valné zhromaždenie je povinné po podaní daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok predložiť spoločníkovi na najbližšom zasadnutí mestského zastupiteľstva v Sereďi správu o hospodárení spoločnosti za predchádzajúci kalendárny rok, vrátane informácie o účtovnej závierke spoločnosti a o rozhodnutí o rozdelení zisku alebo spôsobe umorenia straty spoločnosti“.

Návrh nového zmenia § 14 odsek 1 :

V obchodných spoločnostiach s majetkovou účasťou mesta a v iných právnických osobách s majetkovou účasťou mesta vykonáva práva vyplývajúce z majetkovej účasti mesta primátor mesta.

3. Zároveň navrhujeme zmenu v § 21 ods. 6,7, a 8

Platné znenie § 21 ods. 6

O vyhodnotení súťaže je súťažná komisia povinná spísať protokol o vyhodnotení súťaže.

Platné znenie § 21 ods.7

Protokol z vyhodnotenia obchodnej verejnej súťaže predkladá súťažná komisia na schválenie orgánu mesta oprávnenému rozhodnúť o spôsobe prevodu majetku.

Platné znenie § 21 ods. 8

Po schválení výsledkov príslušným orgánom mesta zabezpečí príslušné oddelenie mestského úradu oznámenie výsledkov obchodnej verejnej súťaže.

Mestské zastupiteľstvo schvaľuje podľa § 9 ods. 2 písm. a) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení spôsob prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku obce. Ak sa má prevod vlastníctva nehnuteľného majetku realizovať na základe obchodnej verejnej súťaže mestské zastupiteľstvo podľa § 9 ods. 2 písm. b) zákona o majetku obcí schvaľuje podmienky obchodnej verejnej súťaže. Výber z uchádzačov vykonáva komisia schválená mestským zastupiteľstvom, ktorá je viazaná podmienkami súťaže schválenými mestským zastupiteľstvom. Podľa § 287 Obchodného zákonníka je vyhlasovateľ obchodnej verejnej súťaže povinný prijať návrh, ktorý sa vybral, t.j. akceptovať výsledok súťaže. Schvaľovanie protokolu z vyhodnotenia súťaže v mestskom zastupiteľstve je nad rámec platnej právnej úpravy. V navrhovanom novom znení § 21 ods. 7 je uložená povinnosť podať informáciu o výsledku obchodnej súťaže na najbližšom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Na základe uvedeného navrhujeme § 21 ods. 6 doplniť o novú vetu, ods. 7 nahradiť novým znením a ods. 8 vypustiť. Navrhované znenie je uvedené nižšie.

Návrh nového znenia § 21 odsek 6

O vyhodnotení súťaže je súťažná komisia povinná spísať protokol o vyhodnotení súťaže. Oznámenie výsledkov obchodnej verejnej súťaže účastníkom súťaže zabezpečí príslušné oddelenie mestského úradu.

Návrh nového znenia § 21 odsek 7

O výsledku obchodnej verejnej súťaže informuje mestské zastupiteľstvo predseda komisie na najbližšom zasadnutí mestského zastupiteľstva.